

ירחון תורת חפץ

מספר 4
אדר ב' תשפ"ב
בבית-כנסת מרכזי ספרדי
כולל ללימוד הלכה
באבני - חפץ

ראש הכולל, הרב אליקים בן שלמה

מהי מגמת החיים הכללית? מה אני צריך לגלות בכל מהלך חיי?
כתב הגאון הקדוש רבה הראשי הראשון של א"י מו"ר הגרא"ה קוק זצ"ל:

" בכל דרכיך דעהו', צריך לבקש את הקב"ה בתוך הדרכים שהוא מתנהג בהם ... וכן בכל הדברים שעושה, הרי באמת אין דבר בעולם שאינו לכבודו ית'. על-כן כל מה שעושה יהיה הכל דברי מצותו ורצונו, ויבקש בהם את שמו ית'. כשישתדל בכל שכלו וכחותיו לעשות את מה שהוא עושה בתכלית השלמות בכל צדדי השלמות, ונמצא שהוא יודע את השם יתברך בכל הדרכים". (מוסר אביר, ב).

מתוך דברי הרב זצ"ל ניתן לזהות את העיקרון הבא: לית אתר פנוי מיניה. ה' נמצא איפה שרוצה האדם לגלות אותו. הגדולה של האדם היא למצוא את ה' בכל מקום. לכן בכל פעילות שהיא לשם שמיים, יש לעשותה בכל הלח ובכל השלמות, שהרי שם פוגשים את ה'!

ביקרא דאורייתא, אליקים בן שלמה

בשורות טובות לעם ישראל!

רוצה לבנות קומה רוחנית עמוקה?

אצלינו בונים קומה בסיסית בלימוד התורה:

- לימודים לקראת מבחני ההסמכה של הרבנות הראשית
- שיעורי עומק במחשבת ישראל
- "חבורה" – התנסות אישית בהעברת שיעורים בהנחיית ראש הכולל
- ליווי צמוד של ראש הכולל

נפתחה הרשמה לכולל לשנת הלימודים הבאה עלינו לטובה.

כולל הלכה תורת חפץ
הוקם ביישוב אבני חפץ לפני שבע שנים. האברכים לומדים בכולל עם ליווי אישי ובאווירה נעימה. ב"ה, הכולל זכה להוציא מתוכו רבנים מוסמכים.

מלגה גבוהה

יחס אישי וליווי צמוד

דיור מוזל

לפרטים: הרב אליקים בן שלמה – ראש הכולל 0524817981
במידת הצורך נעשות התאמות אישיות

חידה

במגילת אסתר, לא מוזכר שם ה'. אך הוא

מרומז במהלך המגילה לפחות 3 פעמים.

מה הם שלושת הרמזים לשם השם??

תשובה לחידה הקודמת:

1+1=14 היצד? מצאו 2 תשובות לדבר.

✓ אחד=13 (גימטריה) + 1 = 14

✓ גם בשעון, השעה 1 בצהריים היא 13:00 + 1 = 14

✓ ועוד מועד-קטן דף כד: נאמר: יום אחד (1) לפני עצרת יום עצרת (1) הרי כאן ארבעה עשר (14)

הזוכה המאושר: הרב אריה טסלר, יצהר

משלחן המערכת: תודה לבורא עולם, שזיכנו להוציא את הירחון הרביעי בשנה הזו. תודה לכל הכותבים ולמאמרים המחכימים. תודתנו גם לכל

הקוראים והמתייחסים לנאמר בירחונים, וכמובן לכל הפותרים את החידות. תגובות למאמרים ניתן לשלוח לראש הכולל 0524817981.

📌 - סימון חידה למשלוח פתרונים. [שאלות ללא סימון פעמון לעיון ולהעמקה]. פתרונות יש לשלוח לדניאל, לנייד 0522703641 [פתרונות יתקבלו עד שבועיים מהוצאתו, לאמור עד פורים]

הרב דוד הלוי שליט"א / רב הישוב

מפורים לפסח – מהצלת הגוף לגאולה כולה

ניתן לומר ש'**כנגד ארבעה בנים זברה תורה**' בכל תפילה (בנים במצב נפשי שונה):

אחד צדיק – רואה חמה זורחת ומברך יוצר אור, רואה חמה שוקעת ומברך מעריב ערבים, הוא רואה את עולמו של הקב"ה ומברך.⁹

אחד רשע – רואה חמה זורחת ואינו מברך, רואה חמה שוקעת ואינו מברך.

השלישי / אדיש – אולי הוא חלק מאיתנו, מגיע לבית הכנסת, מברך יוצר אור אבל אינו רואה חמה בזריחתה (אולי רואה את השעון).

הרביעי / רגיש – רואה ומתפעל מהחמה. זו הרגשה גדולה, אך הוא אינו מוצא לנכון לברך. אולי בגלל שלא למד ואולי בגלל שרואה מתפללים אדישים. הוא אינו רואה שיש קשר בין התפילה להתפעלות הרגשית.

דברים אלו מקבלים חיזוק מדברי המשנה¹⁰: "רבי שמעון אומר, המהלך בדרך ושונה ומפסיק ממשנתו ואומר, מה נאה אילן זה ומה נאה ניר זה, מעלה עליו הכתוב כאילו מתחייב בנפש". וכי מי שמפסיק מלימודו כדי לברך על האילנות טועה? אלא יש להסביר זאת בהמשך למשנה הקודמת "בכל המקום אשר אזכיר את שמי אבוא אליך וברכתך", המפסיק ממשנתו רואה בלימוד ובסביבה שני דברים נפרדים אינו צדיק (כדברי המדרש הנ"ל), הצדיק רואה את הבריאה ומכיר בה את הבורא יתברך. זאת הסיבה שהתפילות נקבעו בזמני הזריחה והשקיעה, כפי שנאמר "ייראוך עַם שמש ולפני ירח דור דורים"¹¹. אנו מהללים את הקב"ה בזמן שגם הבריאה מהללת אותו¹².

הקב"ה בציוויו '**שמור את חודש האביב**' מלמד אותנו את החיבור שבין החרות לטבע, הגאולה שלנו היא ביחד עם הטבע¹³. ציווי זה מופיע בתורה בהקשר לארץ ישראל "והיה כי יביאך ה' אל ארץ הכנעני... ועבדת את העבודה הזאת בחודש הזה".

סיכום

אדר וניסן, פורים ופסח הם גאולה אחת. פורים הוא עוסק בגאולה הגוף וכח ההשרדות בגלות¹⁴ ואילו ניסן וחג הפסח מלמדים אותנו על החיבור שעלינו לעשות ולראות את הטבע ומתוכו להתרומם לתפילה ולברכות באחדות אחת מרוממת הן בחודש ניסן והן בכל ימות השנה.

השנה זכינו לשני חודשי אדר. הכלל '**משנכנס אדר מרבין בשמחה**' הוא מפני שאנו מתחילים חודשי גאולה, בד"כ שניים, והשנה שלושה חודשים¹, כי כלל זה נאמר גם על אדר א'. הגמרא מתלבטת מתי לחגוג את נס הפורים, ובעצם מהו חודש האדר העיקרי. מסכמת שם הגמרא שאנו חוגגים את נס הפורים בחודש אדר הסמוך לניסן, כדי לסמוך גאולה לגאולה².

ישנם הבדלים רבים וגדולים בין גאולת פורים לגאולת פסח:

גאולת פורים – היא **גאולת הגוף**. המן ביקש להשמיד להרוג ולאבד את כל היהודים ביום אחד. גאולה פורים היא הכנה לגלות, תקופה בה נאלץ להסתדר עם השליט הגוי ולהישאר בחיים, אפילו כעצמות מפוזרות.

בפסח – **גאולה מושלמת** כאשר כל הבריאה כולה מתעלה איתנו.

בנס הפורים אין קשר למציאות שמסביב, אומות העולם לא מתרוממות איתנו (לכל היותר הם ניצלו מביצוע רצח שפל) והטבע ההווה לא משולבים בנס הגדול בו ניתן ליהודים להיקהל ולעמוד על נפשם³.

"יציאת ישראל מצרים, תישאר לעד האביב של כל העולם כולו"⁴ כותב הרב זצ"ל ומסביר שזו אבן פינה לבנין כל אומות העולם לדורות – מכאן מתחילה התקדמותם המוסרית ועיקר הישגי האנושות⁵. זהו אירוע מתמשך מאז ועד היום וממשיך להתממש ככל שנצטרך.

אבל לא רק האנושות התברכה מיציאת מצרים אלא הבריאה כולה. עם ישראל בצאתו ממצרים מעלה איתו את כל ההווה⁶. אחת הדוגמאות לכך היא 'ברכת האילנות' אותה מברכים בחודש ניסן, כאשר יוצאים לטבע⁷ ורואים אילנות פורחים העתידיים להוציא פירות ומברכים, ברכת שבח והודאה, עליהם ועל בני האדם הנהנים מהם ומדגישים 'שלא חיסר בעולמו כלום'.

לפיכך מובן מדוע התורה מצווה אותנו "שמור את חודש האביב ועשית פסח .. כי בחדש האביב הוציאך ה' אלוך ממצרים"⁸. כל החגים בעם ישראל קשורים לטבע ולחקלאות, אבל פסח עולה על כולם וצריך לכוון כך שבחג הפסח גם הטבע ייחגוג את חירותו.

ההרגשה המרוממת של כל יהודי, בשבתו לליל הסדר ובסיפור יציאת מצרים, צריכה להיות מחוברת לבריאה ולטבע. אך לא רק בליל הסדר עלינו לראות זאת אלא בכל זמן.

¹ ע"פ המשנה בתענית פ"ד מ"ג, גמרא שם כט. לדעה שריבוי שמחה נוהג גם באדר א' – ע"פ המשנה מגילה פ"א מ"ד.

² מסכת מגילה דף י: - סמיכות הגאולות דוחה את הכלל של 'אין מעבירין על המצוות'.

³ כל הנס הוא שניתן ליהודים לעמוד על נפשם ולהתגונן מפני אויביהם. גם נס זה התחיל בחודש ניסן, בתליית המן על העץ.

⁴ הפתגמי הרא"ה לחודש ניסן תרע"ד. עיין הרחבה בספר 'באר מגד ירחים' לרב עוזי קלכהיים זצ"ל.

⁵ עיין במשנה תורה הלכות מלכים פ"א ה"ד. וכך עלינו להמשיך ולהשפיע אור של גאולה לעולם כולו.

⁶ ביטוי ידוע לכך בסיפור חז"ל שאם ישראל לא היו מקבלים את התורה, היה העולם חוזר לתוהו.

⁷ עיקר הברכה הוא ביציאה לטבע כדברי הגמרא במסכת ברכות מג: "אמר רב יהודה: האי מאן דנפיק ביומי ניסן וחזי אילני דקא מלבלב, אומר ...". ברכה זו ניתן לברך פעם בשנה גם שלא בחודש ניסן, אבל קביעותה בחודש ניסן היא דוגמא נוספת לראיה שביציאת מצרים התעלתה כל הבריאה.

⁸ מפסוק זה, ומפסוק "ושמרת את החוקה הזאת למועדה" לומדים שמצווה לעבר את השנה כדי להביא לאחדות גאולת ישראל עם פריחת הטבע וגאולתו מתרוממת החורף שלו. זה מביא לנו את חודש העיבור – הוספת חודש אדר א'.

⁹ ע"פ מדרש תנחומא סוף פרשת 'זאת הברכה': "**רשע בחייו** חשוב כמת, מפני

שרואה חמה זורחת ואינו מברך יוצר אור, שוקעת ואינו מברך מעריב ערבים, אוכל ושותה ואינו מברך עליה. אבל **הצדיקים**, מברכין על כל דבר ודבר שאוכלין ושותין ושרואין ושומעין..."

¹⁰ אבות פ"ג מ"ז. במקומות אחרים מובאת משנה זו בשם רבי יעקב אך מתאימה היא לדברי רשב"י שאחרי שרואה את הזקן רץ עם הדסים לכבוד שבת, מבין את

הראיה לפיה הוא מכבד אפילו את השבת, יום המנוחה, בשילוב הצמחיה. יש המפרשים משנה זו באופן אחר, המתאים יותר לגלות.

¹¹ תה"ע, כך גם כיוון בית המקדש למערב. אנו מתפללים עם השמש, ולא,

חלילה, אליה כפי שהיה מקובל בעולם הקדום.

¹² ע"פ תהילים קמח "הללוהו שמש וירח הללוהו כל כוכבי אור..."

¹³ כך על הגאולה שאנו חלק ממנה, אנו מתבשרים שהרי ישראל יתנו פירותיהם ביחד עם שובנו לארץ.

¹⁴ בגלות אין לקב"ה אלא ד' אמות של הלכה. בדומה לכך מצוות הפורים הן מצוות

המרוממות את הגוף (בשונה גם מחנוכה).

הרב אליקים בן שלמה - ראש הכולל

בדיקת קורונה בשבת

שאלה:

שלום הרב: אשתי חולה בקורונה ויש לי חשש שמא נדבקתי. האם מותר לבצע בדיקה ביתית בשבת, הרי נוצרים סימנים במכשיר הבדיקה וזהו סוג של כתיבה האסור בשבת?

תשובה:

מותר לבצע בדיקת אנטיגן בשבת לצורך חולה שאין בו סכנה. במידת האפשר רצוי לבצע את הבדיקה בשינוי.

הרחבה:

בכמה מקומות בש"ס מבואר לעניין הלכות שבת "מלאכת מחשבת אסרה תורה" (ביצה יג, ב. בב"ק ס, א), משמעות הדברים היא: "מלאכת מחשבת שהיא מלאכת אומנות, אסרה תורה, שנשמך פרשת שבת למלאכת המשכן בויקהל, והתם מלאכת מחשבת כתיב" (רש"י ביצה שם).

סיכום: מלאכת מחשבת = מעשה אומנות.

מלאכת אומנות כוללת שלושה מרכיבים מרכזיים:

- מחשבה של מעשה אומנות (לאפוקי מתעסק או אינו מתכוון).
- פעולת יחיד של אומן בדרך רגילה (לאפוקי שלא דרכה או שניים שעשוהו).

ג. תוצאה קיימת מלאה וברורה (לאפוקי אינו מתקיים או חצי שיעור). הפעלת מכשיר הבדיקה מסוג אנטיגן כוללת מחשבה ליצירת סימן או שניים (סעיף א) שהם משקפים תוצאה שלילית או חיובית. למרות זאת, אופי הפעולה והתוצאה אין בהם מחשבת (סעיפים ב-ג). אופי הפעולה הוא בגרמא והתוצאה אינה מתקיימת וכדלקמן:

העיקרון של גרמא:

במשנה (שבת קכ, א) ישנו דיון על האופן שבו מותר לכבות שריפה: "רבי שמעון בן ננס אומר: פורסין עור של גדי על גבי שידה תיבה ומגדל שאחז בהן את האור, מפני שהוא מחרד". כלומר לכבות שריפה אסור אך לגרום לכיבוי מותר (כגון פריסת עור על יד השריפה על מנת שתכבה). המקור לכך מבואר בגמ' (שם קכ, ב): "כתוב לא תעשה [כל] מלאכה - עשייה הוא דאסור, גרמא שרי". עיקרון זה נפסק בשו"ע או"ח שלד, כב

(נפק"מ להפסד כמבואר ברמ"א שלד, כב, לצרכי ביטחון ולחולה שאין בו סכנה).

היישום של גרמא בבדיקת אנטיגן: אין כתיבה או ציור ישיר במהלך הבדיקה אלא כתוצאה מהנחת החומר נגרמים לאחר זמן ציורים שמשמעותם שלילי או חיובי.

העיקרון של דבר שאינו מתקיים:

מבואר במשנה (שבת קד, א) שפעולה שאינה מתקיימת אין חיבים עליה בשבת מדאורייתא. דוגמא לכך היא כתיבה: "כתב במשקין, במי פירות, באבק דרכים, באבק הסופרים, ובכל דבר שאינו מתקיים - פטור". כלומר לכתוב באופן שבו הכתב לא מתקיים הוא איסור דרבנן (בניגוד לכתיבה בדיו ועל קלף). כך נפסק ברמב"ם ט, יג ובשו"ע או"ח שמ, ד-ה. החסרון באינו מתקיים הוא בתוצאה הזמנית שאינה מלאכת מחשבת.

היישום של דבר שאינו מתקיים בבדיקת אנטיגן: בדיקה זו נזרקה בתום השימוש ואין לה שימוש נוסף לכן היא נחשבת דבר שאינו מתקיים (ראה אבני נזר או"ח רי, ג).

לפי זה, השימוש בבדיקת אנטיגן היא בתרי דרבנן (גרמא ואינו מתקיים) ויש להתירה בשבת לצורך חולה שאין בו סכנה. יש להעיר כי לדעת מרן השו"ע לצורך חולה שאין בו סכנה מותר אפילו בחד דרבנן בשינוי (שו"ע או"ח שכת, יז). לכן במידת האפשר, יש לעשות את הבדיקה בשינוי כיוון שהדבר אפשרי בלא מאמץ (כגון להשתמש ביד שמאל). דיון בנושא דומה ראה יחו"ד ד, כט שם מתיר הגר"ע יוסף זצ"ל מכשיר מדידת חום בעל כתב שאינו מתקיים.

יש להוסיף, כי בסוג מסויים של בדיקת אנטיגן, הבדיקה כרוכה בהוצאת טיפות מהמטוש ולכאורה הוא דש (שו"ע סימן ש"ך), אלא שגם את זאת יש לדחות מהטעמים הבאים:

- אין דישה אלא בגידולי קרקע ולא בחומרים סינטטיים (רמב"ם שבת ח, ז).
- שיעור דישה הוא כגורגרת ובמטוש מדובר בטיפות בודדות (שם). חצי שיעור בהלכות שבת אסור מדרבנן (שם יח, כג).
- לפי זה, אין שייך לאסור את הבדיקה מטעם דש. יח"ר שתתקיים בנו התפילה: "יה"ר מלפניך ה' אלוקינו שתצילנו היום הזה ובכל יום ויום... מחלאים רעים!".

סיפור: ארמון הלווייתן

זכוכית וחלונות יפים ומאירים לבניין אשר בנית. כי ראיתי שעדיין אין זכוכית בחלונות, ואני אוכל לתקן זאת".

ציווה המלך לעשות כדבריו, וכך הושלם הבנין והותקנו בו החלונות הנפלאים שעשה האומן השני.

אהב המלך את שני בעלי המלאכה, הבנאי ואומן הזכוכית, אך הם שנאו זה את זה והקנאה בערה בהם. לבסוף, הוציא אומן הזכוכית שם רע לבנאי והלשין עליו לפני המלך. הועמד הבנאי למשפט ונגזר דינו למוות. כיוון שאהב המלך את האיש, לא רצה לגרום למוותו במו ידיו. מה עשה? שלח את הבנאי אל הקפיטן, רב החובל, ובידו מכתב המיועד לקפיטן. במכתב כתב המלך כי כאשר יבוא אליך הבנאי קח אותו אל הים והשליכוהו אל המים.

כיוון שהכיר רב החובל את הבנאי ואהב אותו מאוד, לא התאפק ושאל: "מה אירע לך, וכיצד אוכל להצילך?"

בסעודת ליל הפורים נהג היה רבי ישראל מרוז'ין לספר מעשה:

למלך גדול אחד היה גן נפלא, ובו עצים ושיחים נפלאים מאוד. פעם אחת מצא המלך איש אחד עומד בגן ומתבונן בעצי היער שבגן. שאלו המלך: "מדוע מאריך אתה להתבונן באלו העצים? וכי רק אלו טובים בעיניך מכל הגן?"

אמר האיש: "בנאי אני, ואני רואה כי אוכל מאלו העצים לבנות עבור בניינים מפוארים. לכן אני מאריך להתבונן בהם".

ציווה המלך וכתרו רבים מעצי היער, והבנאי בנה מן העצים בניינים יפים עד מאוד.

שוב מצא המלך אדם אחר, שהיה עומד בגן ומתבונן בעצים שנשארו בו. שאל המלך: "ואתה, מדוע תתבונן בעצים הללו כל כך?"

אמר האיש: "אם ישמע המלך לעצתי ויסכים לכרות את העצים הללו ולשרוף אותם לפחם, אוכל לעשות מן האפר

כיוון שרצה גם הלווייתן לבנות לו ארמון מפואר, סייעתי לו בכך ובניתי עבורו את הארמון, כשם שבניתי עבורך. וכשם שאירע בארמון המלכות שבארץ כך גם במלכות שבתוך הים – הארמון הושלם ועדיין לא הותקנו בו חלונות.

יום אחד ראיתי והנה בא דג אחד והביא ללווייתן את הטבעת שלך. חסתי על צערך, אדוני המלך, ומיד אמרתי לפני המלך לוויתן: 'אם תתן לי את הטבעת אחזיר אותה למלך שאיבד אותה, והוא יסכים וישלח לכאן את אומן הזכוכית, כדי שישלים את מלאכת הארמון'.

ועתה דע לך אדוני המלך, כי המלך לוויתן מצפה לאומן הזכוכית שיחליף אותי וירד אל הים. ואם לא תעשה כדבריו עשוי הלווייתן לכעוס ולהרעיש את הארץ עד שיפול כל הארמון אשר בנית.

כששמע זאת המלך, מיד ציווה לעשות כדברי הבנאי. כך לקחו את אומן הזכוכית וזרקו אותו אל הים, כדי שימהר לבוא אל המלך לוויתן לעשות עבורו את החלונות".

לאחר שסיים את סיפורו נוהג היה ר' ישראל מרז'ין לומר כי סיפור זה אינו אלא מעשה אחשוורוש והמן וכל סיפורה של מגילת אסתר. ובכן ...

מה הקשר בין סיפור ארמון הלווייתן לסיפור המגילה??

אמר הבנאי: "אם תרצה להציל את נפשי אבקש כי תטמין אותי בירכתי הספינה, ויהי אלוהים עמנו".

הבנאי הורד אל ירכתי הספינה ושם החליף את בגדיו. יום יום סיפק הספן אוכל לידידו הבנאי, וכך עבר זמן רב עד שנשכח העניין מהמלך.

יום אחד שט המלך בספינה על פני הים. בשעה שהושיט את ידו אל מחוץ למעקה הספינה, נפלה הטבעת שלו אל הים ואבדה. הצטער המלך מאוד, כי הייתה הטבעת אהובה עליו וחשובה לו מכל הון.

לימים, הביא רב החובל דג לידידו הבנאי, כדי שיאכל את בשרו. כשחצה הבנאי את הדג מצא בו את טבעת המלך. מיד אמר הבנאי לרב החובל: "הנה בא הזמן שאוכל לשוב ולבוא לפני המלך".

לבש האומן את בגדיו הראשונים, ונכנס כך אל הים סמוך לחוף. וכך, אל מול הקהל שהיה על החוף, עלה ובא מתוך הים כשהוא לבוש בבגדיו. כך הלך ברחובות העיר עד שהגיע אל שער המלך. בלי שקיבל רשות נכנס אל הארמון ובא לפני המלך ואמר: "אדוני המלך! הנה שבתי לעמוד לפניך. אספר לך תחילה מה שאירע לי. בשעה שזרקו אותי אל הים בא דג גדול ובלע אותי והביאני לפני מלך הדגים – הלווייתן הגדול. שם נתנו לי לאכול ולשתות, ונשארתי שם זמן רב.

הר' ד"ר אברהם סלמה / כולל אבני חפץ

שנה מעוברת - על מה ולמה

כדי לדעת באיזו שנה של המחזור אנו נמצאים מחלקים את מספר השנה ב 19 והשארית הוא מקום השנה במחזור הנוכחי. לדוגמה

השנה שלנו 5782

$$5782 = 6 + (19 \times 304)$$

זאת אומרת שעברו מבריאת העולם 304 מחזורים של 19 שנים והשנה הנוכחית היא השנה השישית של המחזור ה-305. לכן היא מעוברת.

קצת מהלכות חודש אדר :

חודש אדר א' הוא התוספת ותמיד בעל 30 יום (חודש מלא)

חודש אדר ב' הוא חודש אדר האמתי ובו נקבעים כל האירועים של אותו חודש (תענית אסתר, פורים, שושן פורים, ארבע הפרשיות)

ילד שנולד בשנה פשוטה בחודש אדר, אם שנת הבר מצווה מעוברת, יחוגג בר מצווה באדר ב'. (אם גם שנת הלידה וגם שנת הבר מצווה מעוברת, אם נולד באדר א' הבר מצווה תהיה באדר א' ואם נולד באדר ב' הבר מצווה באדר ב')

לגבי האזכרות (חוץ משנה ראשונה) מי שנפטר בחודש אדר בשנה פשוטה, האזכרה תהיה בשנה מעוברת באדר ב' למינהג הספרדים והתימנים (כדעת מרן השולחן ערוך) ובחודש אדר א' למנהג האשכנזים (כדעת רמ"א) ויש נוהגים בשניהם.

למה אנחנו צריכים להוסיף בשנים מסוימות חודש נוסף בשנה ?

נצטוונו לקבוע את החודשים שלנו לפי הירח שנאמר מידי חודש בחודשו אל תיקרי חודשו אלא חידושו ולא ניכר חידוש אלא בירח. כל חודש הוא 29 ימים וחצי (בערך). יוצא ששנת ירח בת 12 חודשים אורכה :

$$12 \times 29.5 = 354 \text{ ימים.}$$

בנוסף נצטוונו בתורה : " שמור את חודש האביב ועשית פסח " שפסח יהיה תמיד בעונת האביב. כידוע עונות השנה תלויות במקום כדור הארץ יחסית לשמש. שנת השמש (זמן הנצרך לכדור הארץ לסובב את השמש) הוא קצת פחות מ 365 ורבע ימים. לכן נוצר כל שנה הפרש של כמעט 11 ימים בין שנת הירח לשנת השמש ולאחר שלוש שנים, ההפרש מגיע ליותר משלושים ימים. מובן שללא "תיקון" לאחר כמה שנים פסח יהיה באמצע חורף. לכן תיקנו חכמים כל שתיים או שלוש שנים להוסיף חודש לשנה. אותה שנה נקראת שנה מעוברת ויהיו לה שני חודשי אדר.

באיזו שנה מוסיפים חודש?

בכל מחזור של 19 שנה השנים המעוברות יהיו השנים :

3-6-8-11-14-17-19 של המחזור.

שאלה קטנה לסיום : איך ייתכן ששמעון נולד לפני לוי ובכל זאת לוי חוגג בר מצווה לפני שמעון ?

גלו את הפסוקים המתאימים לכל תמונה/ציור!